

UNIVERZITET U NOVOM SADU
FAKULTET TEHNIČKIH NAUKA U
NOVOM SADU

SEMINARSKI RAD

- Master akademske studije -

PARALELNE DISTRIBUIRANE ARHITEKTURE I JEZICI

Poređenje *Rust* i *Scala* programskog jezika na primjeru implementacije asinhronog koda

Student

Bojan Radović,
e2-121-2023

Mentor

Dr Dinu Dragan

Novi Sad, 2024

Sadržaj:

1. Motivacija.....	2
1.1 Uvod.....	2
1.2 Opis slučaja korišćenja.....	2
2. Implementacija.....	3
2.1 Mock server.....	3
2.3 Rust konkurentni klijent.....	5
2.4 Scala konkurentni klijent.....	7
3. Poređenje.....	9
3.1 Rezultati.....	9
4. Zaključak.....	11

1. Motivacija

Razumijevanje performansi različitih programskih jezika u asinhronom okruženju postaje sve značajnije sa porastom popularnosti distribuiranih sistema i visokopropusnih aplikacija. Poređenje programskih jezika *Rust* i *Scala* na praktičnom primjeru omogućava analizu njihove efikasnosti u stvarnim scenarijima i pomaže u donošenju informisanih odluka pri izboru tehnologija za implementaciju sličnih sistema.

1.1 Uvod

Ovaj seminarski rad izrađen je u okviru predmeta *Paralelne i distribuirane arhitekture i jezici*. Cilj rada je uporediti performanse i brzinu jezika *Rust* i *Scala* na primjeru implementacije asinhronog koda. Fokus je na konkurentnom slanju HTTP zahtjeva ka *Mock serveru*, koji je takođe implementiran kako bi se omogućilo testiranje performansi. Pored implementacije *Rust* i *Scala* konkurentnih klijenata, analiziraju se rezultati i vrši poređenje u pogledu brzine izvršavanja i korišćenja resursa. Cjelokupan izvorni kod, uključujući implementacije i testove, dostupan je na sledećem

GitHub

repozitorijumu:

<https://github.com/rbojan2000/multithreaded-server-rust-vs-scala>.

1.2 Opis slučaja korišćenja

Zamislimo sistem u kome je potrebno obraditi veliki broj HTTP zahtjeva prema jednom API endpointu.

Sistem ima sledeće specifične zahtjeve:

1. Istovremeno može da obradi maksimalno 5 zahtjeva i
2. Svaki zahtjev ima šansu od 20% da ne uspije, pa je potrebno omogućiti ponovno slanje zahtjeva dok ne uspije ili dok se ne iscrpi maksimalni broj pokušaja.

2. Implementacija

U ovoj sekciji biće predstavljena implementacija svih ključnih komponenti sistema, koji je razvijen kako bi se uporedile performanse *Scala* i *Rust* programskog jezika u kontekstu konkurentnog slanja *HTTP* zahtjeva. Sistem se sastoji od tri glavne komponente:

1. **Mock server** - server koji simulira API endpoint za testiranje performansi klijenata,
2. **Scala konkurentni klijent** - implementacija klijenta u *Scala* programskom jeziku sa korišćenjem *STTP biblioteke* za paralelno slanje zahtjeva i
3. **Rust konkurentni klijent** - implementacija klijenta u *Rust* programskom jeziku sa korišćenjem *tokio biblioteke* za paralelno slanje zahtjeva.

Svaka od ovih komponenti biće detaljno objašnjena kako bi se prikazao način na koji su riješeni tehnički izazovi u oba jezika.

2.1 Mock server

Za potrebe testiranja performansi i simulacije API endpointa, razvijen je *Mock server* koristeći *Flask* framework u *Python-u*. Server ima jedan *API* endpoint (*/api*) koji imitira rad stvarnog servera i omogućava testiranje konkurentnog slanja *HTTP* zahtjeva. Server je dizajniran da simulira greške i kašnjenje u odgovoru, kako bi se stvorili uslovi za testiranje mehanizama ponovnog slanja zahtjeva u slučaju neuspjeha.

Specifikacije Mock servera:

- **Stopa grešaka(Fail rate):** Da bi se testirala robusnost sistema, postoji šansa od 20% (0.2) da svaki zahtjev neće biti uspješan i da će server vratiti *HTTP* status *503 Service Unavailable*.
- **Kašnjenje u odgovoru(Sleep time):** Da bi se simulirao rad servera, svaki zahtjev traje 0.1 sekundi prije nego što server vrati odgovor.
- **Multithreaded server:** *wsgi* server koji omogućava pokretanje servera sa višestrukim radnicima (*workers*). Ovaj pristup omogućava da server obradi više zahtjeva paralelno, što odgovara slučaju korišćenja.

Kod 2.0 ispod prikazuje implementaciju komponente 1: *Mock server*.

```
from flask import Flask, jsonify
from http import HTTPStatus
import random
import time

app = Flask(__name__)

PORT = 5000
```

```

HOST = "0.0.0.0"
FAIL_RATE = 0.2
SLEEP_TIME = 0.1

@app.route("/api", methods=["GET"])
def api_endpoint():
    time.sleep(SLEEP_TIME)
    if random.random() < FAIL_RATE:
        return "Request failed", HTTPStatus.SERVICE_UNAVAILABLE
    return "Success", HTTPStatus.OK

if __name__ == "__main__":
    app.run(host=HOST, port=PORT)

```

Kod 2.0: Implementacija Mock servera

Kod 2.1 prikazuje konfiguraciju *Mock servera*, koji nakon pokretanja postaje multithreaded server sa 5 *worker*-a i jednim *master*-om (Kod 2.1). Svaka komponenta servera, uključujući *worker*-e i *master*, predstavlja posebnu nit u procesu (Kod 2.2). Ovaj pristup omogućava serveru da efikasno upravlja velikim brojem zahtjeva i da održava visoku dostupnost.

```

authors = [
    "Radovic, Bojan | rbojan2000@gmail.com",
]

bind = "0.0.0.0:8000"
workers = 5

```

Kod 2.1: Konfiguracija Mock servera

```

(venv)----- bojanradovic@fedora
~/multithreaded-server-rust-vs-scala/mock_server (main*) » gunicorn mock_server:app

[2024-12-05 13:48:08 +0100] [134270] [INFO] Starting gunicorn 23.0.0
[2024-12-05 13:48:08 +0100] [134270] [INFO] Listening at: http://0.0.0.0:8000
[2024-12-05 13:48:08 +0100] [134270] [INFO] Using worker: sync
[2024-12-05 13:48:08 +0100] [134278] [INFO] Booting worker with pid: 134278

```

```
[2024-12-05 13:48:08 +0100] [134279] [INFO] Booting worker with pid: 134279
[2024-12-05 13:48:08 +0100] [134280] [INFO] Booting worker with pid: 134280
[2024-12-05 13:48:08 +0100] [134281] [INFO] Booting worker with pid: 134281
[2024-12-05 13:48:08 +0100] [134282] [INFO] Booting worker with pid: 134282
```

Kod 2.2: Ispis u konzoli nakon pokretanja servera

2.3 Rust konkurentni klijent

U nastavku je opisana implementacija konkurentnog klijenta u *Rust* programskom jeziku. Klijent šalje zahtjeve ka *Mock serveru* koristeći *tokio* i *reqwest* biblioteke. Klijent će slati više zahtjeva u paraleli, a implementacija obuhvata i kontrolu broja istovremenih zahtjeva pomoću semafora i mogućnost ponovnog pokušaja (*retries*) u slučaju grešaka.

Ključne komponente koda:

1. **Konkurentno slanje zahtjeva:** Funkcija `send_requests_concurrently` (Kod 2.3) pokreće konkurentno slanje zahtjeva, koristeći **Tokio** taskove. Za svaki zahtjev, funkcija koristi semafor (*semaphore*), koji omogućava da samo `MAX_CONCURRENT_REQUESTS` zahtjeva bude aktivno u isto vrijeme. Kada je kapacitet semafora dostignut, sledeći zahtjev čeka dok se jedan od radnika ne oslobodi. Kada se jedan zahtjev završi, semafor se oslobađa (`drop(permit)`), omogućavajući novom zahtjevu da preuzme dozvolu za izvršenje. Svaki zahtjev se procesuirá unutar taska (koji se pokreće korišćenjem `tokio::spawn`), a kada zahtjev završi, broj uspješnih ili neuspješnih zahtjeva se inkrementira. Ovaj broj se čuva unutar **tokio Mutex** promjenljivih, kako bi se omogućilo sigurno ažuriranje broja zahtjeva u više niti. Funkcija `send_requests_concurrently` vraća broj uspješnih i neuspješnih zahtjeva ka *Mock serveru*.

```
async fn send_requests_concurrently() -> (usize, usize) {
    let semaphore = Arc::new(Semaphore::new(MAX_CONCURRENT_REQUESTS));
    let mut tasks = Vec::new();

    let successful_requests = Arc::new(tokio::sync::Mutex::new(0));
    let failed_requests = Arc::new(tokio::sync::Mutex::new(0));

    for _ in 0..NUM_REQUESTS {
        let permit = semaphore.clone().acquire_owned().await.unwrap();
        let successful_requests = successful_requests.clone();
        let failed_requests = failed_requests.clone();

        let task = tokio::spawn(async move {
            match send_request(MOCK_SERVER_URL).await {
```

```

        Ok(_) => {
            let mut count = successful_requests.lock().await;
            *count += 1;
        }
        Err(_) => {
            let mut count = failed_requests.lock().await;
            *count += 1;
        }
    }
    drop(permit);
});

tasks.push(task);
}

for task in tasks {
    task.await.unwrap();
}

let successful = *successful_requests.lock().await;
let failed = *failed_requests.lock().await;

(successful, failed)
}

```

Kod 2.3: Konkurentno slanje zahtjeva

2. **Slanje HTTP zahtjeva:** Funkcija *send_request*(Kod 2.4) pokušava da pošalje *HTTP GET* zahtjev ka **Mock serveru**. Ako je zahtjev uspješan (status je 200 OK), funkcija vraća *Ok()*. Ako zahtjev nije uspješan, funkcija će pokušavati ponovno slanje zahtjeva sve do maksimalnog broja pokušaja (*MAX_RETRIES*), koji u ovom slučaju koršćenja ima vrijednost 3. Ako sva tri pokušaja budu neuspješna, funkcija vraća grešku sa porukom "*Max retries reached*".

```

async fn send_request(url: &str) -> Result<(), String> {
    let mut attempts = 0;

    while attempts < MAX_RETRIES {
        let response = reqwest::get(url).await;

        match response {
            Ok(res) if res.status().is_success() => {
                println!("Success: {}", res.status());
                return Ok(());
            }
            Ok(res) => {

```

```

        println!("Failed (attempt {}): {}", attempts + 1, res.status());
    }
    Err(_) => {
        println!("Request failed (attempt {}): Network error or timeout",
attempts + 1);
    }
}
attempts += 1;
}
Err("Max retries reached").to_string()
}

```

Kod 2.4: Slanje HTTP zahtjeva

2.4 Scala konkurentni klijent

U implementaciji konkurentnog klijenta u *Scala* programskom jeziku, koristi se *STTP* biblioteka za slanje *HTTP* zahtjeva ka *Mock serveru*, a konkurentnost se postiže korišćenjem *Scala Futures* i semafora za kontrolu broja istovremenih zahtjeva.

Ključne komponente koda:

1. **Konkurentno slanje zahtjeva:** Funkcija *sendConcurrentRequests* (Kod 2.5) kreira listu *Future* objekata, od kojih svaki predstavlja jedan *HTTP* zahtjev. Ovi zahtjevi se šalju paralelno pomoću *Future.sequence*. *Semaphore* (*semaphore.acquire()* i *semaphore.release()*) je ključni element za kontrolu broja istovremenih zahtjeva. Semafor omogućava da maksimalan broj istovremenih zahtjeva bude ograničen na *maxConcurrentRequests*. Kada se neki zahtjev završi, semafor se "oslobađa", omogućavajući slanje novog zahtjeva. Funkcija *sendConcurrentRequests* broji uspješne i neuspješne zahtjeve ka serveru i ispisuje ih u konzoli.

```

def sendConcurrentRequests(): Future[Unit] = {
    val requestFutures = (1 to numRequests).map { _ =>
        sendRequest(maxRetries).map {
            case response if response.code.isSuccess =>
                synchronized {
                    successCount += 1
                }
            response.body match {
                case Right(body) => println(s"Success: $body")
                case Left(error) => println(s"Error: $error")
            }
        }
        case response =>
            synchronized {
                failureCount += 1
            }
        println(s"Request failed with status ${response.code}:

```



```

    ${response.statusText}")
  }
}

Future.sequence(requestFutures).map(_ => {}).andThen {
  case Success(_) =>
    println(s"All requests completed. Success: $successCount, Failure: $failureCount")
  case Failure(exception) =>
    println(s"Error occurred: $exception")
}
}

```

Kod 2.5: Konkurentno slanje zahtjeva

2. **Slanje HTTP zahtjeva:** Korišćenjem *basicRequest*(Kod 2.6) inicijalizuje se *HTTP* GET zahtjev koji se šalje serveru. Metoda *send(backend)* koristi asinhroni *backend* za slanje zahtjeva, omogućavajući paralelno izvršavanje. *AsyncHttpClientFutureBackend* je backend koji koristi *Future* za izvršavanje *HTTP* zahtjeva, omogućavajući asinhronu obradu odgovora bez blokiranja glavne niti. U funkciji *sendRequest* koristi se *recoverWith* blok kako bi se omogućio ponovni pokušaj u slučaju greške. Ako zahtjev ne uspije, broj preostalih pokušaja (*retriesLeft*) se smanjuje, a funkcija pokušava ponovo. Ako svih *maxRetries*(u ovom slučaju korišćenja ima vrijednost 3) pokušaja ne uspije, vraća se greška.

```

val semaphore = new Semaphore(maxConcurrentRequests)
def sendRequest(retriesLeft: Int): Future[Response[Either[String, String]]] = {
  basicRequest
    .get(uri"$mockServerUrl")
    .send(backend)
    .recoverWith {
      case _ if retriesLeft > 0 =>
        println(s"Retrying request, remaining retries: $retriesLeft")
        sendRequest(retriesLeft - 1)
    }
}
}

```

Kod 2.6: Slanje HTTP zahtjeva

3. Poređenje

U ovoj sekciji su rezultati poređenja implementacije konkurentnog klijenta implementiranog u *Rust* i *Scala* programskom jeziku. Eksperimenti su izvedeni na istom računaru, kako bi se obezbijedila konzistentnost rezultata, a testiranje je obuhvatilo podešavanja koja uključuju broj niti, broj zahtjeva ka *Mock serveru* i vrijeme izvršenja. Specifikacije Računara na kojem je izvedeno testiranje prikazano je na *Kod 3.1*.

```
----- bojanradovic@fedora
~/multithreaded-server-rust-vs-python/scala_client (main*) » free -h & lscpu

              total        used        free      shared  buff/cache   available
Mem:           30Gi        12Gi        578Mi       2.5Gi       20Gi       18Gi
Swap:          8.0Gi         3.2Mi       8.0Gi

Architecture:            x86_64
CPU op-mode(s):          32-bit, 64-bit
Address sizes:           46 bits physical, 48 bits virtual
Byte Order:              Little Endian
CPU(s):                  22
On-line CPU(s) list:     0-21
Vendor ID:               GenuineIntel
Model name:              Intel(R) Core(TM) Ultra 7 155H
CPU family:              6
Model:                   170
Thread(s) per core:      2
Core(s) per socket:      16
Socket(s):               1
Stepping:                4
CPU(s) scaling MHz:      23%
CPU max MHz:             4800.0000
CPU min MHz:             400.0000
BogoMIPS:                5990.40
```

Kod 3.1: Dostupna RAM memorija i specifikacija procesora

3.1 Rezultati

Tabela 1 prikazuje rezultate izvršavanja na konkurentnim klijentima opisanih u prethodnoj sekciji.

Broj niti	Broj uspješnih zahtjeva	Broj neuspješnih zahtjeva	Konkurentni klijent(<i>Rust/Scala</i>)	Vrijeme izvršavanja u sekundama
-----------	-------------------------	---------------------------	--	---------------------------------

10	97	19	Scala	19.12
10	95	20	Rust	17.1
10	991	33	Scala	177.62
10	992	36	Rust	171.3
15	996	21	Scala	181.5
15	995	23	Rust	176.2
5	98	15	Rust	16.3
5	96	19	Scala	16.9

Tabela 1: Rezultati izvršavanja konkurentnih klijenata

4. Zaključak

U ovom radu opisane su implementacije konkurentnih klijenata u *Rust* i *Scala* programskim jezicima, koji se koriste za slanje *HTTP* zahteva ka *Mock serveru*. Implementacije se baziraju na asinhronom slanju zahteva, korišćenju semafora za kontrolu broja istovremenih zahteva i ponovnim pokušajem (*retry*) u slučaju grešaka. Ove strategije omogućavaju efikasno upravljanje velikim brojem zahteva, minimizirajući opterećenje servera i povećavajući uspešnost izvršenja. Pored same implementacije, fokusirali smo se i na poređenje performansi između *Rust* i *Scala* klijenata. Poređenje se baziralo na broju niti, broju zahteva i vremenu izvršenja. Za svaku implementaciju postavljen je broj niti i zahtjeva, a mjerenje vremena omogućilo je analizu performansi svakog jezika u kontekstu konkurentnog izvršenja. Kroz ovaj eksperiment, *Rust* se pokazao kao izuzetno efikasan za konkurentne zadatke, zahvaljujući svom niskom nivou i kontroli resursa. S druge strane, *Scala*, sa svojom robusnom podrškom za funkcionalno programiranje i alatima poput *Future*, takođe nudi solidne performanse u konkurentnim okruženjima, iako sa nešto većim zahtjevima u odnosu na *Rust*.